

Policratici Contenta

Johannes <von Salisbury, Bischof>

Parrhisius, 1513

Ca. viii. Armata[m] militia[m] ad religionem ex necessitate teneri sicut
illa[m] q[ue] in clero diuinis obsequiis co[n]secratur & q[uod] miles sicut
honor[is] ita & labor[is] nome[n] e[st].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70332)

Catho.

mansisset: cato ad pompiliū scripsit: vt si pateretur i exercitu res manere eum. scdo eū obliget sacramēto: quia pōre amisso: iure cū hostib⁹ pugnare non poterat. Marci quidē catonis senis epistola est ad marciū filiū in qua scribit se audisse eū factū dimissū esse a consule cum macedonia bello p̄ficio miles esset. Monet igitur vt caueat ne prelium ineat. Negat enim ius esse cū hoste pugnare: qui miles non sit. Ecce / quia vir sapientissimus militē nō credebat: nisi eū qui sacramēto ad militiam consecratur.

¶ Armata militiā ad religionem ex necessitate teneri sicut illam que in clero diuinis obsequiis consecratur: & q̄ miles sicut honoris ita & laboris nomen est. Cap. VIII.

Sed ipius iuramenti vba reuolue & inuenies armata militiam nō min⁹ q̄ spūalē / ex necessitate officii ad religionem & dei cultū artari: cū fideliter & scdm̄ deuz p̄ncipi debeat obsequiū: & reipublice p̄uigil famulatus. Vñ qd̄ predixi qui nec electi sunt nec iurati: & si militum noīe cenleant nō magis in v̄itate milites sunt / q̄ sacerdotes aut clerici: quos ad ordines eccl̄ia nō vocauit. Miles nāq; sicut laboris: ita honoris nomen est. Nemo v̄o sibi honorē sumit: sed qui vocatur a dño de collato honore gloriae. Moyses & fidelis populi duces cum hostes oportuerat ipugnari: eligebant viros fortes / & ad bella doctissimos. Electioni nāq; isti pueniūt. Qui v̄o nō electus seipm̄ militie ingerit / in se gladiū puocat: quē propa temeritate vsurpat. In cōstitutionē ergo p̄petuam incidit: quia qui gladiū accipit gladio peribit. Si vero in eo ciceronis auctoritas recipitur: is nō miles sed ficcarius recte nominatur. Nā i veterum scriptis ficcarii dicunt̄ & latrones quicūq; lege non p̄cipiente arma tractant. Arma nāq; quibus lex nō v̄t̄if: legem ipugnant. Duos gladios sufficere ip̄io xp̄iano euāgelii sacra testaf hystoria: omnes alii eorū sūt qui cū gladiis & fustibus accedūt. vt captiuū capiāt xp̄z nomē eius delere cupiētes. Illi ergo quid hnt̄ militis / q̄ ex sacramēto vocati nō obtēpant legi? Sed in eo militie sue p̄stare gloriā credūt: si cōtēptibile sit sacerdotiū / si eccl̄ie vilescat autoritas: si ita dilatauerint regnum hominis. vt xp̄i impiū cōtrahatur: si laudes suas predicēt: & seipos falsis preconis mulceant & extollāt: cū irrisione audientiu imitātes militē gloriosū. Horū virtus in eo maxime elucescit / si clerū & ierme militiā / aut telis aut linguis confodiāt. Sed quis est vs⁹ militie ordinate? Tueri eccl̄iam: perfidiam impugnare: sacerdotiū venerari: pauperū ppulsare iurias / pacare puinciam / p̄fra

Ad Hebre. v.

Matth. xxvj.

Luce. xxij.

tribus vt sacramēti docet cōceptio fundere sanguinē: & si opus est aiā ponere. Exultationes dei in guttore eorū: & gladii an- ps. cxlix.
cipites in manib⁹ eorū. Ad faciendā vindictā in nationib⁹: in-
crepationes in populis. Ad alligādos reges eorum in compedi-
bus: et nobiles in manicis ferreis. Sed quo fine: an vt furori/va-
nitati/auaritie seruiāt/aut pprie volūtati? Nequaq̃. Sed vt fa-
ciant in eis iudiciū cōscriptū: in quo quisq; non tā suū q̃ dei ange-
lorū & hoīm sequat̃ ex equitate & publica vtilitate arbitrium.

Vt faciāt inquā: quia sicut iudiciū dictare iudiciū: ita & istorum
faciēdo exercere officiū est. Vtiq; gloria hec est om̃ibus sanctis
ei⁹. Nā & hec agētes milites sancti sunt: & in eo fideliores prin-
cipi quo seruāt studiosus fidē dei: et virtutis sue vtilius gloriaz
pmouēt quo fidelius dei sui in om̃ibus gloriam querūt.

¶ Quid fides deo debita: sit cuius homini p̃ferēda: nec seruetur
homini: nisi deo seruetur.

Capitulum. IX.

Nec refert fideli quis militet an infideli: dū tantū mili-
tet fide incolumi. Dyocetiano & iuliano/ & aliis im-
piis leguntur militasse fideles: & eis in defensione rei
publice tanq̃ principib⁹ fidem exhibuisse & reuerētiā

Impugnabant enī hostes ip̃erū: sed mandata dei seruabant. Si ps. cxviii.
vero precipiebātur temerare legē: deū homini p̃ferēbāt. Se-
debāt principes & accusabāt eos: illi exercebātur in iustificatio-
nib⁹ dñi: cōstanter loquētes et agētes sine cōfusione mādata ei⁹

cū om̃i fiducia. Dauid quoq; militasse legitur achis & fidē & re- 1. Regū. xxi.
uerentiam militantis implese. Hec autem om̃i militie formū-
la prescribenda est & implenda/ vt deo primū fides debita: de-
de principi & reipublice seruetur icolumis. Et semp̃ maiora p̃-
iudicabunt minoribus/ quia nec reipublice/ nec p̃ncipi fides ser-
uanda est contra deū: sed fm̃ sicut habet ip̃a cōceptio sacramen-
ti militaris. Vñ plurimū miror si quis p̃nceps illis habeat fidē/
quos videt deo suo cui vt cetera taceā etiāz sacramento militie
obligati sunt fidem debitā non seruare. Quo nā morbo ratiōis
laborat q̃ eū sibi fidelē fore credit quem videt esse corruptū & p̃-
fidum in illū cui plurimū debet? Sed timet principem. Certe si
fortior superuenerit: pretimebit & illum. Amat forte p̃nceps
At si benignior & beneficentior apparuerit: & illuz preamabit.
Non est quo se non vertat impius qui hominē deo p̃fert. Ne-
quaq̃ seruabit secundam qui primam fidem irritam fecit.

¶ De p̃uilegiis militū/ & q̃ sacramēto astricti sūt ecclie/ & q̃re
gladius offeratur altari.

Capitulum. X.